

DE STRANDLOPER
CONTACTORGAAN van de
VERENIGING voor VOGEL-
BESCHERMING - Noordwijk.

Secretariaat:
Sluispad 5, Noordwijk-binnen

2^e jaargang, nummer 1
februari 1970

Redactiecommissie : J.Vink, K.Verwey en J. van Dijk
Redactieadres : Joseph de Veerstraat 42, Noordwijk

Bestuursmededelingen

Contributie.

Een vriendelijk verzoek aan onze leden en donateurs:

U kunt uw contributie of donatie overmaken op gironummer
5 7 0 9 2 0 t.n.v. onze penningmeester
Dhr. J. Deelder
Duinweg 81, Noordwijk.

Wilt u er bij vermelden of het donatie of contributie betreft?
De minimum contributie voor leden bedraagt f 6,-, voor jeugdleden
f 2,50 minimaal per jaar.

Tevens verzoeken wij de lezers van Vogeljaar hun abonnementsgeld
voor 1970, zijnde f 4,50 over te maken naar bovengenoemd adres.

Het bestuur hoopt dat u zoveel mogelijk van deze betalingswijze
gebruik zult willen maken, het bespaart ons enorm veel tijd en werk.

Bij voorbaat vriendelijke dank,
namens het bestuur
A,Cramer, secretaris.

= = = = =

inhoud:	bestuursmededelingen	bladzijde 1
	voor de strandloper van 'n strandloper	bladzijde 2 en 3
	de franjepoot	bladzijde 4 en 5
	vogels kijken in Duitsland	bladzijde 5 en 6
	asiel-jaarverslag	bladzijde 6 en 7
	waarnemingen	bladzijde 7,8 en 9

= = = = =

Copy voor de Volgende strandloper inleveren voor 1 mei op ,het redac-
tieadres J. de Veerstraat 42, Noordwijk-binnen.

Dode vogels op het strand.

Elke winter weer liggen er dode vogels op het strand. Iedere strandwandelaar kent deze olie- en stormslachtoffers, waarvan het meest bekende zijn: de zeekoeten, alken en meeuwen.

Om enig inzicht te krijgen in de aantallen soorten, ben ik de laatste jaren regelmatig op het strand geweest en heb de vondsten genoteerd. Aangevuld met meldingen van andere leden volgt hiervan een verslag.

Het betreft dan de winters 66/67, 67/68 en 68/69 en wel de maanden september t/m april. Daarbij heb ik me beperkt tot 4 km strand ten Noorden van Noordwijk tussen de km-palen 76 en 80, dat ik zoveel mogelijk wekelijks heb bezocht.

Om dubbel tellen te voorkomen werden de slachtoffers steeds begraven. Later bleek echter dat hoge zeeën regelmatig stukken strand wegspoelden, waardoor de vogels weer boven konden komen. Verre van gane resten zijn daarom niet geteld. In '67 en '68 werden een groot aantal vogels (ca 100 ex) gemerkt met een koperdraadje om de poot, waarvan er echter maar één exemplaar is teruggevonden.

In de tabel (zie verderop) zijn aangegeven de aantallen per soort, de totalen per winter en de tijd waarin de vogels werden gevonden.

De parel- en roodkeelduikers zijn samengenomen omdat onderscheid niet altijd even makkelijk is. Het merendeel is zeker roodkeelduiker. Het aantal soorten is hoger dan ik verwachtte, wat veroorzaakt wordt door 'n groot aantal trekvogels.

De opgegeven aantallen zullen zeker minimaal aantallen zijn. Soms waren er n.l. zandstormen, welke de dode vogels reeds begraven hadden voor mijn komst op het strand. Ook gebeurde het wel dat een andere vogelaar een vogel meenam of begraven had en nog in leven zijnde exemplaren verhuisden naar het asiel.

De aantallen lijken misschien niet erg hoog, zeker voor de zeekoet en de alk verwachtte ik meer maar als men bedenkt dat volgens deskundigen slechts 10% van de vogels aanspoelen en dus gevonden worden dan loopt het aantal omgekomen vogels voor de Hollandse kust toch in de vele duizenden, terwijl de voornaamste doodsoorzaak van de echte zeevogels nog steeds "olie" is!

In de tabel is aangegeven in welke tijd de vogels gevonden zijn. Daaraan moet echter niet te veel waarde worden gehecht. Grote invloed hierop hebben n.l. de weersomstandigheden, de hoeveelheid olie op zee en de trekbeweging van de vogels.

Zo werden b.v. in febr. '69, na de olieramp op de waddeneilanden (ruim 100 km. hier vandaan) erg veel zwarte zeeëenden gevonden. (zie b.v. ook strandloper nr. 1, jrg. 1)

In oktober en november van 1967 werden vrij veel kleine trekvogels gevonden, soms levend maar uitgeput. Een lange periode van slecht weer had de vogels opgehouden en de daarop volgende gedwongen trek maakte vele slachtoffers.

Niet alleen het weer en de uitputting, maar ook de meeuwen, welke vooral in de lijsterachtigen een lekker hapje zien, hebben bijgedragen in het aantal slachtoffers, getuige het aantal losse vleugels op het strand. Zelf heb ik het eenmaal meegemaakt dat een lijster, die vanuit zee naar de kust vloog, aangevallen werd door een zilvermeeuw en in zee stortte, nog eenmaal opvloog, maar na een tweede houw van een zilver voorgoed in zee verdween, gevolgd door een aantal veertjes. Een mantelmeeuw at er smakelijk van.

U zult zich misschien afvragen of het voor een vogelliefhebber aantrekkelijk is naar dode vogels te zoeken. Wel, een triest gezicht is het zeker, maar het is zeer leerzaam en bovendien kun je op de strandwandeling nog zulke grote aantallen levende vogels tegenko-

men, dat zo'n wandeling altijd weer aantrekkelijk is.

Ik denk hierbij aan de vele eendensoorten, welke in soms zeer grote groepen langs vliegen. De vele ganzen, waaronder een groot aantal rot-ganzen. Ik denk aan die groep van enkele tientallen rosse grutto's, die lange tijd langs de vloedlijn voedsel liepen te zoeken, en aan die paar honderd futen in de branding. Enkele roofvogels en uilen waren er boven zee te zien en zelfs een zuidwaarts trekkend ijsvogeltje.

Tot slot wil ik nog een lijstje geven van andere soorten welke op Noordwijks strand, buiten "mijn" 4 km gevonden zijn:

vaal stormvogeltje	fazant	zwarte kraai
aalscholver	meerkoet	kauw
wintertaling	kleine alk	keep
bergeend	dwergmeeuw	rosse franjepoot

Deze winter (69-70) heeft tot nu toe slechts een gering aantal soorten opgeleverd, een toppereend heeft het totaal aantal soorten gebracht op het hoge getal van 48!

Waarschijnlijk ligt het werkelijke getal nog hoger.

Aanvullende gegevens zijn van harte welkom.

Soort	66	67	68								
	67	68	69	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.
parelduiker, roodkeeld.	4	3	-	-	1	-	1	1	2	2	-
fuut	4	6	4	-	-	-	3	6	4	1	-
roodhalsfuut	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
dodaars	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
noordse stormvogel	3	4	-	-	-	-	3	1	-	2	1
jan van gent	11	5	4	1	1	1	5	6	3	1	2
blauwe reiger	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
wilde eend	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-
brilduiker	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
grote zeeëend	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
zwarte zeeëend	4	8	17	-	-	-	2	4	20	3	-
rietgans	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
kleine rietgans	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
waterhoen	2	2	1	-	1	1	-	3	-	-	-
scholekster	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-
kievit	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1
drieteenstrandloper	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
grote mantelmeeuw	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	2
zilvermeeuw	8	1	3	1	1	1	2	4	1	1	1
stormmeeuw	5	4	6	-	1	2	3	5	1	2	1
kokmeeuw	2	5	2	-	-	-	3	4	1	-	1
drieteenmeeuw	7	8	11	-	-	-	8	5	9	3	1
alk	17	7	8	-	-	1	8	9	6	7	1
zeekoet	21	17	16	1	-	-	13	15	12	8	1
houtduif	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	5
veldleeuwerik	-	4	-	-	-	2	-	2	-	-	-
bonte kraai	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
kramsvogel	-	8	-	-	4	3	1	-	-	-	-
koperwiek	1	3	1	-	3	1	1	-	-	-	-
merel	-	5	-	-	-	5	-	-	-	-	-
spreeuw	3	23	2	-	12	11	2	1	-	2	1
vink	-	6	-	-	2	4	-	-	-	-	-
sneeuwgorse	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
totaal per winter	100	125	83								
Aantal soorten	23	25	18								

In drie winters zijn 308 exemplaren gevonden, verdeeld over 35 soorten!

H. v.d. Linden

De franjepoot.

Elke vogelaar weet dat het verschil of de gelijkenis in het verenkleed van een mannetje of vrouwtje bij een bepaalde vogelsoort iets zegt over het gedrag Van de verschillende sexen bij de paarvorming, het bebroeden van de eieren en het verzorgen van de jongen.

Bij een soort als de kemphaan, waar het mannetje het kleurigst is, is het ook het mannetje dat de grootste rol bij de paarvorming speelt. Door met zijn verenkleed te pronken en schijngevechten te houden met de andere mannetjes, probeert hij een vrouwtje voor zich te winnen. Na de paring echter verdwijnt het vrouwtje van het toernooiveld. Ze legt de eieren, bebroedt ze en zorgt voor de jongen. Het mannetje kijkt naar de eieren en de jongen niet meer om. Iets dergelijks zien we bij de meeste andere soorten waarvan het mannetje een veel kleurrijker kleed bezit dan het vrouwtje.

Naast deze groep is er een grote groep van soorten waarvan het mannetje en het vrouwtje een vrijwel identiek verenkleed hebben. Bij deze soorten wordt het bebroeden der eieren en het grootbrengen der jongen door beide sexen gedaan. Ook voor deze groep zult u zelf veel voorbeelden kunnen verzinnen.

Tenslotte is er nog een groep, waarvan er op de wereld slechts weinig voorbeelden zijn. Als voorbeeld kan dienen de familie der franjepoten, waarvan bij ons met wat geluk de rosse en de grauwe franjepoot te zien is. De grote of Wilson franjepoot werd tot nu toe 3 x in ons land waargenomen, hiervoor is dus wel een grotere dosis geluk nodig.

Bij de franjepootsoorten verlaat het wijfje kort nadat de eieren gelegd zijn het broedgebied, het sober gekleurde mannetje bebroedt dan gedurende drie weken de eieren en blijft ook na het uitkomen van de eieren nog ca 10 dagen bij z'n jongen.

Kort voor de broedtijd verliest het mannetje veren van zijn buik, de huid wordt ter plaatse dikker en verzadigd met bloed. Deze broedplek stelt het mannetje in staat de eieren en later de jongen te verwarmen.

Naast dit ongebruikelijke voortplantingsgedrag heeft de franjepoot nog andere karakteristieken die uniek zijn. In het ondiepe water, waar andere vogels waden, zwemt de franjepoot op het water drijvend, lijkt het alsof de vogel van kurk gemaakt is. De franjepoot is een buitengewone zwemmer door de gelobde vliezen die zich aan de zijkant der tenen bevinden. Deze buigzame peddels lijken wel iets op die van de meerkoet en de fuut, maar zijn veel kleiner. De vreemde poten van de franjepoot zijn verantwoordelijk voor de naam van de vogel. Als de franjepoot zwemt, pikt hij voortdurend stukjes voedsel van het wateroppervlak en wanneer hij het voedsel daaronder zoekt, gaat hij op zijn kop staan als grondelenden doen. Soms past de franjepoot een vreemde manoeuvre toe om voedsel te verzamelen: hij draait dan om zijn as en pikt steeds naar het wateroppervlak. Men heeft exemplaren van de grote franjepoot zo zien ronddraaien met een snelheid van minstens 60 omwentelingen per minuut, waarbij tijdens elke omwenteling hun snavel eenmaal in het water staken. Deze draaiingen kunnen meer dan een betekenis hebben, afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden. In ondiep water kan de draaiende beweging voedseldeeltjes van de bodem opwaaien. In de diepe koude poelen van Groenland, waar de franjepoten vaak vertoeven, heeft het draaien naar men aanneemt ten doel de muggenlarven te activeren, om ze daardoor beter zichtbaar te maken. Op andere ogenblikken kunnen de draaiingen het gevolg zijn van een voedselovervloed. Opzij draaiend voor een voedseldeeltje kan hij een volgend stukje zien en daarom doordraaien.

De franjepootfamilie omvat drie soorten.

De rosse franjepoot broedt op de toendra's van het poolgebied, zowel

succes in een concentratie vinken en kneuen en zeulde z'n prooi naar wat laag onderhoud. Een ogenblik later kreeg de sperwer gezelschap van een blijkbaar hongerige buizerd, die de prooi in dank overnam. De sperwer zocht daarop zijn heil in een verderopstaande boom en zag het tafereel met lede ogen aan.

Allengs kregen we meer aandacht voor de kleine vogels. Zo werden putters, sijsjes, groenlingen, kepen, geelgorzen en zowaar 2 paartjes goudvinken genoteerd. Het garagedak, dat tot voertafel diende leverde ook een steeds hoger rendement. Koolmees, pimpelmees, een enkele staartmees, ringmus, vink, keep, roodborst, heggemus en ook de goudvink maakten in steeds groter getale van deze voedselrijkdom gebruik.

Op de 5e dag, om half elf 's morgens, verscheen het klapstuk van deze toch al bonte verzameling...de appelvink!

Schuw als deze vogel is, liet hij slechts enkele ogenblikken zich bewonderen, om daarna met goed gevulde bek snel een veilig heenkomen te zoeken.

Dit korte bezoek was echter voldoende om onze aandacht uitsluitend op de "voedertafel" te richten. En niet tevergeefs, nog diezelfde morgen maakte de appelvink nog enige korte voedselexpedities. De daarop volgende dagen werden ze steeds veelvuldiger en ook langer van duur. Dit gaf ons de gelegenheid van een afstand van ca 5 m. deze prachtige vogel met zijn enorme snavel de zonnepitten te zien verpulveren, wat hem zo te zien geen enkele moeite kostte.

Tussen de bedrijven door passeerden er enkele vluchten ganzen, eenden en zwanen en één blauwe kiekendief, het aantal viel hier wel wat tegen. Vermeldenswaard is nog het volgende: De buizerden, voor zover ze niet op jacht waren, verplaatsten zich vooral in de ochtend in Noordwestelijke richting (hoewel we ze niet een keer in groepsverband hebben gezien)!! Waarschijnlijk duidt dit op fourage-trek.

Eveneens aantekening waard was de spreeuw, die schitterde door afwezigheid.

Al met al een vakantie om met een voldaan gevoel op terug te zien, met in het achterhoofd de gedachte aan een eventueel volgende keer.

D. Passchier.

Hoewel we regelmatig door J. Hoek op de hoogte zijn gehouden over de patiënten in het asiel is het misschien wel aardig ook zijn jaaroverzicht in deze strandloper op te nemen.

	soort	totaal aantal	dood gegaan	los ge- laten	nog in asiel
	roodkeelduiker	6	6	-	-
	fuut	7	7	-	-
	dodaars	2	1	1	-
	vaal stormvogeltje	1	1	-	-
5	noordse stormvogel	1	-	1	-
	jan van gent	1	-	1	-
	blauwe reiger	2	2	-	-1
	wilde eend	8		6	-
	wintertaling	1	1	-	-
10	zwarte zeeëend	17	17	-	-
	middelste zaagbek	3	2	1	-
	bergeend	1	-	1	-
	grauwe gans	2	1	1	-
	knobbelzwaan	4	-	3	1
15	patrijs	1	-	1	-
	waterral	4	3	1	-
	waterhoen	2	-	1	1
	meerkoet	3	2	-	1

	soort	totaal aantal	dood gegaan	los ge- laten	nog in asiel
	scholekster	4	3	1	-
20	kievit	2	1	1	-
	wulp	3	3	-	-
	tureluur	1	1	-	-
	rosse franjepoot	1	1	-	-
	grote jager	1	1	-	-
25	grote mantelmeeuw	1	-	1	-
	zilvermeeuw	3	2	1	-
	kapmeeuw	9	9	-	-
	stormmeeuw	4	4	-	-
	drieteenmeeuw	4	2	2	-
30	alk	4	4	-	-
	kleine alk	2	2	-	-
	zeekoet	26	26	-	-
	holenduif	1	-	1	-
	houtduif	2	1	-	1
35	turkse tortel	7	5	2	-
	tamme duif	7	4	3	-
	bosuif	1, gebracht naar haagse schooltuinen			
	gierzwaluw	2	1	1	-
	veldleeuwerik	1	1	-	-
40	strandleeuwerik	1	1	-	-
	zwarte kraai	1	-	1	-
	kauw	3	1	2	-
	ekster	1	1	-	-
	vlaamse gaai	1	-	1	-
45	koolmess	1	-	1	-
	koperwiek	8	7	1	-
	merel	8	4	4	-
	tapuit (ijslandse vorm)	1	1	-	-
	roodborst	3	1	2	-
50	zwartkop	1	1	-	-
	goudhaantje	1	1	-	-
	heggemus	1	1	-	-
	graspieper	1	1	-	-
	spreeuw	13	9	4	-
55	putter	1	-	-	1
	sijs	1	-	-	1
	vink	2	1	1	-
	huismus	5	2	3	-
58	soorten	206	148	51	7

Dit overzicht geeft de situatie weer van 1-1-69 t/m 31-12-69.

J. Hoek

Waarnemingen van de maanden oktober, november en december 1969.

roodkeelduiker	1 ex	20-12	over zee, zuidwaarts	v.d.Linden
	1 ex	23-12	strand, met olie	v.Dijk
	1 ex	25-12	asiel, olie	J.Hoek
Fuut	30 ex	13-12, 200 ex	17-12, 60 ex	23-12
	70 ex	26-12,	in zee geteld door	v.d.Linden, D. Hoek en v.Dijk
dodaars	1 ex	11-10		J.Hoek
vaal stormvogeltje	1 ex	1-10	over zee, zuidwaarts	v.Dijk
	1 ex	13-11		J.Hoek

Jan van gent	6 ex	5-10	over zee, noordwaarts	D. Hoek
aalscholver	1 ex	12-10	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
zwarte ibis	1 ex	6-10	over zee, zuidwaarts	idem
smient	120 ex	7-12	over zee, zuidwaarts	idem
	30 ex	23-12	over zee, noordwaarts	idem
pijlstaart	18 ex	20-12	boven bebouwde kom, zuidwaarts	idem
slobeend	2, 20, 9 en 13 ex	op resp. 19-10, 15-11, 6-12 en 13-12	waargenomen allen in het Z.H.L	
toppereend	ca 50 ex	23-12	over zee, noordwaarts	v. Dijk
kuifeend	16 ex	5-10	over zee	idem
	1, 2 en 2 ex	op resp. 19-10, 15-11 en 6-12	allen op Z.H.L	
zwarte zeeëend	1 ex	8-11	strand (olie)	v. d. Linden
	90 ex	13-12	in zee	v. Dijk
	1 ex	17-12	in zee	Cramer
eidereend	15 ex	5-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
middelste zaagbek	2 ex	20-12	over Noordduin	Glasbergen, Cramer
	1 ex	26-12	boven strand	Baalbergen, Smit
grote zaagbek	7 ex	20-12	over zee	v. d. Linden
bergeend	3 ex	5-12	over zee, noordwaarts	v. Dijk
	1 ex	20-12	over zee, zuidwaarts	v. d. Linden
	66 ex	23-12	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
grauwe gans	20, 30, 1, 6, ex	in de maand december	allen zuidwaarts	
			trekkend	
kolgans	24 ex	10-12	over zee, zuidwaarts	v. Dijk
	4 ex	14-12	bebouwde kom, zuidwaarts	idem
kleine rietgans	31 ex	21-12	over zee, zuidwaarts	v. d. Linden
rotgans	12 ex	23-12	over zee, noordwaarts	v. Dijk
knobbelzwaan	12 ex	28-10	zuidwaarts	Cramer
	7 ex	20-12	over zee, zuidwaarts	v. d. Linden
	4 ex	31-12	boven dorp, zuidwaarts	D. Hoek
buizerd	1 ex	15-11	Sparrenlaan, Onderwater, D. Hoek, Passchier	
	1 ex	13-12	boven dorp, zuidwaarts	v. Dijk
	1 ex	20-12	Noorduin	Glasbergen, Cramer
ruigpootbuizerd	1 ex	25-11	Noorduin	Baalbergen
	1 ex	30-11	Noorduin, zuidwaarts	v. d. Linden
sperwer	2 waarnemingen	in okt.		Glasbergen, Cramer
	2 waarnemingen	in nov.		V. d. Linden
				D. Hoek, Onderwater, Passchier
	3 waarnemingen	in dec.		V. Dijk, Cramer, Glasbergen
blauwe kiekendief ♀	1 ex	11-10	Noorduin, zuidwaarts	Passchier
slechtvalk	1 ex	5-10	Zuidduin	Baalbergen
torenavalk	6 ex	in okt., 1x in november en 1 x in dec.	waargen.	
steenuil	1 ex	10-12 en 17-12,	Puik en Duin	Cramer, W. Smit
ransuil	1 ex	19-10	Noorduin	v. d. Linden
velduil	1 ex	16-11 en 22-11	Noordduinen	D. Hoek, Passchier
				Onderwater
waterral	1 ex	12-10	asiel	D. Hoek
	1 ex	10-12	asiel	idem
zilverplevier	veel waarnemingen	bij vorstinval		
goudplevier	veel waarnemingen	bij vorstinval		
watersnip	3 ex	7-12	puik en duin	Smit
	9 ex	20-12	rioolzuivering	Cramer, Glasb.
houtsnip	2, 1 en 2 waarnemingen	in okt., nov. en dec.		
kanoetstrandloper	1 ex	1-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
kleine strandloper	2 ex	12-10	noordstrand, zuidwaarts	v. Dijk
bonte strandloper	94 ex	7-12	noordstrand, zuidwaarts	v. Dijk
drieteenstrandloper	veel waarnemingen	waaronder		
	40 ex	20-12	noorderstrand	v. d. Linden
kluut	7 ex	13-12	over zee, zuidwaarts	Cramer, Glasbergen
rosse franjepoot	1 ex	13-12	nog levend op strand, 14-12 dood	Cramer

kleine jager	1 ex	20-11	boven strand, noordwaarts	v. Dijk
grote jager	1 ex	5-11	asiel, doodgegaan	J. Hoek
dwergmeeuw	1 ex	3-10	noordstrand	v. d. Linden
	2 ad	11-10	over zee, noordwaarts	v. Dijk
	2 ad	22-11	over zee	Glasbergen, v. d. Linden
zwartkopmeeuw	1 ex	7-10	noordstrand	v. d. Linden
	1 ex	18-10	idem	idem
	1 ex	6-11	idem	v. Dijk
drieteenmeeuw	1 ad	3-12	idem	idem
	2 ad	6-12	zuidstrand	idem
	1 juv & 1 ad	14-12	noordstrand	idem
visdief	1 ex	2-11	over zee, noordwaarts	idem
	1 ex	8-11	idem, idem	idem
noordse stern	1 ex	12-10	strand	v. d. Linden
alk	1 ex	5-11	asiel	J. Hoek
	1 ex	3-11	dood op strand	D. Hoek
	1 ex	23-12	dood op strand	v. Dijk
kleine alk	1 ex	5-11	asiel	J. Hoek
	1 ex	8-11	over zee, zuidwaarts	v. d. Linden
	1 ex	30-11	op strand	D. Hoek
holenduif	1 ex	11-12	asiel	J. Hoek
	8 ex	20-12	noordduin	Glasbergen, Cramer
strandleeuwerik	1 ex	27-10	asiel	J. Hoek
boerenwaluw	2 ex	18-10	zeereep	Glasbergen
baarmeas	7 ex	4-10	boven zeereep, zuidwaarts	v. Dijk
beflijster	1 ex	18-10	zeereep	v. d. Linden
appelvink	1 ex	26-12	Z.H.L	D. Hoek
			waarschijnlijk betreft het hier 2 ex. nadien	
			nog door verschillende regelmatig waargenomen	
sijs			in november en december regelmatig waargenomen	
frater			vanaf 22-11 en groep van 125-200 ex in de	
			zuidduinen	
grauwe gors	1 ex	6-12	Hogeweg	Glasbergen
rietgors	2 ex	27-12	puik en duin	Baalbergen, Smit
sneeuwgorst	51 ex	22-11	Strand en noordduin	Passchier, Onderwater, Hoek
	4 ex	5-12	noordstrand	v. d. Linden
